

Олена Кузнецова

Національний університет

“Львівська політехніка”,

вул. Князя Романа, 3/108, Львів

Olena.D.Kuznetsova@lpnu.ua

ORCID: 0000-0002-9596-1386

ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ФУНКЦІЙ БЛОГІВ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ НА САЙТАХ ІНТЕРНЕТ-ЗМІ

© Кузнецова О., 2023

Розглянуто диференціацію функцій блогів українських журналістів як нового типу самовираження на сайтах інтернет-ЗМІ, поділено функції на нові й традиційні.

Оглянуто й проаналізовано статті попередніх дослідників щодо функцій блогів, таких як ЗМК, та інтернет-ЗМІ. Виявлено, що контент блогів на сайті інтернет-ЗМІ поєднує виконання функцій засобів масової комунікації, яким є блог журналіста, та водночас виконує функції жанру ЗМІ, яким є його контент.

Розкрито систему рівнів: макрорівень, мезорівень, мікрорівень функцій блогів українських журналістів, що оприлюднюються у рубриках “Блоги”, “Авторські блоги” на сайтах українських інтернет-ЗМІ “Детектор медіа”, “Українська правда”, “День”.

На основі аналізу впливу функцій блогів українських журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ, виділено їх загально-соціальні, загально-психологічні та соціально-психологічні функції.

Розкрито поєднання нових функцій блогів журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ та традиційних загально-соціальних функцій ЗМІ: інформаційної, комунікаційної, регулятивної, інтегруючої, просвітницької, освітньої, виховної, ідеологічної, контролюючої, саморозвитку, соціалізації, що сприяють згуртуванню та утримувannya соціальних зв'язків.

Виявлено одночасне застосування нових функцій блогів українських журналістів та загально-психологічних функцій ЗМІ: утилітарної, емоційної розрядки, релаксації, що заспокоюють, знімають емоційну напругу.

Встановлено, що блоги журналістів на сайтах Інтернет-ЗМІ виконують також соціально-психологічні функції: соціального орієнтування, аффіліції як належності до групи, контакту з іншою людиною та самоутвердження, що поєднуються з новими функціями.

Визначено домінування кількох нових функцій у журналістських жанрах блогів журналістів на сайтах досліджуваних інтернет-ЗМІ: зміна світогляду, самопрезентації, самовираження, самопозиціонування авторів блогів журналістів Інтернет-ЗМІ, що розширюють коло їх читачів та інші.

Ключові слова: блоги українських журналістів, макрорівень, мезорівень, мікрорівень функцій блогів журналістів, традиційні загально-соціальні, загально-психологічні та соціально-психологічні, нові функції журналістських блогів на сайтах інтернет-ЗМІ.

Актуальність і значення. Дослідження функцій блогів українських журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ в роки війни росії проти незалежної України – одне з пріоритетних у теорії і практиці інтернет-журналістики, що має науково-теоретичне, методико-прикладне, мас-медійне і, що найго-

ловніше, світоглядно змінююче значення. Адже блоги українських журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ сприяють зміні *світогляду на демократичний* в контексті сприйняття контенту, виражають безпосередню сутність змісту, сприяють прогресивному впливу на читачів, викликають коментарі інших блогерів, чим підвищують відвідуваність інтернет-ЗМІ.

Перехід засобів масової інформації в Інтернет, поява блогів українських журналістів на сайтах Інтернет-ЗМІ розширили їх функції, що потребує наукового осмислення, диференціації для ефективного впливу на аудиторію. Дослідниця Мудра І. С. у статті “Класифікація журналістських блогів” виділяє такий різновид блогів як частину ЗМІ і пише, що “інтернет-видання в Україні й у світі (напр., “Українська правда”, “Кореспондент”, “Zaxid.net” та інші) мають рубрику “Блоги”. Вже сам факт наявності рубрики “Блоги” на сайті інтернет-видання свідчить, що редакція розуміє роль блогів у інтернет-середовищі, а участь журналістів у створенні блогів – про те, що вони містять професійний мас-медійний контент і розраховані на широке коло читачів” [7, с. 76].

Недостатня вивченість нових функцій блогів журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ як їх завдань зумовлюють суспільну затребуваність, теоретичне й прикладне значення піднятої теми дослідження.

Постановка проблеми. Світова тенденція падіння тиражів газетних, журнальних друкованих видань, зростання ролі й значення мас-медіа в інтернеті спонукали редакції друкованих газет і журналів, радіомовлення й телебачення створити сайти своїх традиційних ЗМІ або незалежні Інтернет-ЗМІ та відкрити там рубрику “Блоги”. Про це пише українська дослідниця О. Михайлова у статті “Блогосфера як інструмент соціально-культурних трансформацій в сучасній Україні”: “Одночасно зі світом вступила українська блогосфера у другий етап розвитку, який науковці пов’язують зі сплеском уваги до блогосфери з боку медій” [6, с. 131].

Дослідниця Недбай В. В. у статті “Блог як феномен політичної комунікації” зазначає, що серед перших українських журналістів на сайтах ЗМІ стали блогерами журналісти Д. Гордон, М. Найем, С. Лещенко та О. Притула [11, с. 160].

В багатьох українських інтернет-ЗМІ є рубрики “Авторські блоги”, як на сайті газети “День”, в яких журналісти викладають свої матеріали. Передбачливі журналісти одразу створили самостійні інтернет-ЗМІ, як “Українська правда”, “Детектор медіа”, що мають рубрики “Блоги”, в яких оприлюднюють свої матеріали редактори, відомі журналісти, авторитетні науковці, політики, представники інших професій, що виконують мас-медійні, журналістські та інші професійні завдання. Дослідниця Н. Стеблина зазначає, що “блоги пережили пік популярності, це явище є вже настільки модним, проте все ж формат виявився вдалим, оскільки він продовжує використовуватися як відомими журналістами, так і політиками” [12, с. 56].

Журналісти в блогах на сайтах інтернет-ЗМІ, публікуючи свої матеріали, шукають підтвердження, підтримки своїх оцінок, думок, поглядів у коментарях читачів, уточнення інформації завдяки спілкуванню з героями матеріалів, читачами.

Вплив контенту блогів журналістів на реципієнтів здійснюється через виконання різних функцій, що є журналістикознавчою дослідницькою і прикладною мас-медійною проблемою, що зумовлює її наукове, практичне значення.

Блоги журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ є частиною сучасного мас-медійного простору, сферою їх професійної діяльності, де вони здійснюють суспільно значимі функції, важливі для суспільства, редакції інтернет-ЗМІ, читачів блогу та самого журналіста.

Сучасні українські журналісти-блогери на платформах інтернет-ЗМІ, знаходячись у єдиному з читачами інформаційному просторі, дотримуються провідних демократичних принципів мас-медій, зафіксованих у міжнародних документах ООН: правдивості, чесності, об’єктивності, порядності та інших, дбають про журналістську моральну відповідальність перед суспільством за розповсюдження своїх ідей в мас-медіа, сприяють ефективному позитивному впливу на читачів блогів журналістів інтернет-ЗМІ через різні функції.

Апріорі, щоб ефективно впливати на читацьку аудиторію, важливо знати й продумано використовувати якомога ширшу палітру дієвих функцій блогів журналістів інтернет-ЗМІ. Для аналізу функцій блогів журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ, викладену у книзі “Засоби масової комунікації” [4, с. 14, 15], типологію соціальних, загально-психологічних, соціально-психологічних функцій ЗМК екстраполюємо на блоги журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ й спробуємо виявити нові функції блогів українських журналістів досліджуваних інтернет-ЗМІ “Детектор медіа”, “Української правди”, “День” 2022 року.

Знання нових функцій блогів журналістів дасть можливість обдуманно й ефективно робити їх вибір, поєднати, розширити застосування в різних жанрах блогів журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ, враховуючи доцільність, переваги в аргументації головної думки, формувати проукраїнські переконання, орієнтири, поведінку читачів.

Блоги журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ як відкрита інтернет-платформа комунікування містять особливий професійний вид авторського контенту – журналістські жанри, що відповідають всім засадам демократичної української журналістики, виконують комплекс різних типів функцій засобу масової комунікації.

Виходимо з гіпотези, що ефективність впливу контенту авторських блогів українських журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ визначає комплекс взаємопов’язаних функцій різного рівня, з різними завданнями та сприяє сучасним суспільним перетворенням в Україні, демократичному розвитку соціуму, а на рівні окремого блогу журналіста, журналістського жанру підвищує відвідуваність сайтів інтернет-ЗМІ, популяризує мас-медіа.

Мета дослідження: сприяти розширенню функцій блогів журналістів на сайтах Інтернет-ЗМІ, осмисленому вибору традиційних і нових функцій блогерами-журналістами, їх комплексному використанню для ефективного впливу на масову аудиторію.

Завдання: 1) проаналізувати стан вивчення функцій блогів журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ сучасними українськими та зарубіжними дослідниками; 2) виявити, осмислити відомі соціальні, загально-психологічні, соціально-психологічні та нові функції блогів відомих журналістів на платформі сайтів інтернет-ЗМІ “Детектор медіа”, “Української правди”, “День”; 3) охарактеризувати функції блогів журналістів на сайтах названих Інтернет-ЗМІ як форматі персональної української журналістики; 4) виділити об’єктивні критерії для типології функцій сучасних блогів журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ за рівнями; 5) осмислюючи сукупність функцій блогів журналістів, виявити нові види функції мас-медіа в блогах журналістів інтернет-ЗМІ України.

Предмет дослідження: функції блогів українських журналістів на платформах інтернет-ЗМІ та їх диференціація.

Об’єкт дослідження: блоги українських журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ: блоги Сергія Тримбача, Василя Ільницького на сайті газети “День”, блоги Оксани Романюк, Тараса Ратушного на сайті “Детектор медіа”, блог Ірини Федорів на сайті “Української правди”.

Аналіз досліджень і публікацій. Розглянемо статті попередніх дослідників за функціями блогів та їх кількістю. Дослідниця І. Ю. Тонкіх у статті “Функції блогів на сайтах українських інтернет-ЗМІ”, віддаючи перевагу дослідженням функцій блогів на сайтах інтернет-ЗМІ (що є об’єктом і нашого дослідження), виділила найбільше, десять функцій блогів, не диференціюючи їх. Серед них *традиційні або загальні:* інформаційну, комунікативну, організаційну, розважальну, агітації, пропаганди *та нові функції,* не наголошуючи на їх новизні: формування “порядку денного”, інтерактивного багатостороннього зав’язку, форуму як соціальної участі, самовираження, самопрезентації, творчого саморозвитку журналіста [13].

У статті “Блог як мовленнєвий жанр – еволюція епістолярного жанру” дослідниці Л. Біловус, Н. Яблонська, О. Гомотюк називають шість загальних функцій блогів: комунікативну, інформативну, інтегруючу, регулятивну, розважальну, творчу [1].

На нашу думку, ідеологічна функція не рівнозначна ціннісно-орієнтаційній, остання стосується опори на демократичні цінності ЗМК: правдивість, чесність, об’єктивність, свобода вираження думки та дотримання інших етичних вимог, що сприяє легітимізації та підтримці статус-кво в соціумі. Ідеологічна ж функція ЗМК відображає відстоювання, просування якоїсь ідеології, її пропаганду в мас-медіа.

У статті “Блог як феномен політичної комунікації” В. Недбай також виділяє шість функцій блогів щодо політичних тем: традиційні функції: інформування, контрпропаганди, й нові: консолідації прихильників, координації їхніх дій; просування ідей, боротьби проти політичних опонентів [9, с. 102].

Дослідник І. Погребняк у статті “Блогінг як форма сучасного мережевого художньо-публіцистичного жанру” виокремив чотири функції, що властиві блогам: кореляція дій певного відсотка читачів, спостереження за навколишнім середовищем, самоаналіз автора, заміник контактів [11].

У статті А. К. Досенко “Блоги і традиційні медіа: аналіз співіснування” слушною є думка, про те ще блог “єдиний нині спроможний виконувати функцію громадського контролю щодо моніторингу діяльності ЗМІ та ставлення до нього аудиторії” [2], таким чином виділяє три нові функції блогів.

В іншій статті “Блогосфера як автокомунікативна технологія” А. К. Досенко називає такі основні функції блогів: комунікативна, інформативна, виокремлює кілька функцій, що притаманні блогам: кореляція дій певного відсотка читачів, спостереження за навколишнім середовищем, самоаналіз автора, заміник контактів [3].

Слушною у статті “Блоги як нові засоби в сучасній комунікації” є думка М. Навальної, що “блогерство – вирізняється від журналістики тим, що в ньому домінантною є комунікативна функція, яка в традиційних засобах масової комунікації є лише під час прямого ефіру на радіо, телебаченні, але часто цензурована інформація модератором, редактором, який визначає кого, коли випустити в ефір” [6]. На нашу думку, це ще й функція свободи вираження думки, свобода оцінки під час комунікування, на яку ніхто не може вплинути.

За спостереженнями дослідниці Л. Кенікс “Сьогодні блогери рідко відповідають, ледве-ледве реагуючи на запитання аудиторії. Обмін інформацією відбувається між коментаторами, а також практично не зачіпає блогера” [7, с. 807–808].

Дослідниця І. Ю. Тонкіх загалом виділила функції блогів журналістів, серед яких – частина основних функцій ЗМК та нові функції блогів журналістів: інтерактивного багатостороннього зв’язку, соціальної організації, форуму як соціальної участі, самовираження, самопрезентації, творчого саморозвитку журналіста [13].

У своїй статті “Ідентичність блога і ЗМІ”, досліджуючи не журналістські блоги, називаю соціальні функції засобів масової інформації, які виконують блоги журналістів на сайтах Інтернет-ЗМІ: інформування, регулювання, інтегрування, виховання, контролю, освіти, відпочинку, й психологічні функції: гедоністичну (насолюди), емоційної розрядки, утилітарну, контакту, соціального орієнтування, аффіліції (належності до групи) [6].

Журналістський блог на сайті Інтернет-ЗМІ має й нові функції, не властиві традиційній журналістиці: формує порядок денний, сприяє збору інформацію, пошуку актуальних тем для аудиторії, дає можливість журналісту постійно комунікувати зі своїми читачами.

Дослідниця А. Р. Панасенко у статті “Блог як різновид масової журналістики в умовах інформаційного суспільства” називає такі нові функції блогів, які ведуть професійні журналісти Інтернет-ЗМІ, “щоб відчувати смак визнання, реакцію аудиторії на свій матеріал, розширювати аудиторію своїх прихильників, виконувати комунікативну функцію ЗМІ, знаходити нові ідеї, цікаву аудиторії тему, актуальну, гостру проблему, отримати нову додаткову інформацію, яку згодом можна використати в матеріалі традиційного ЗМІ” [10].

Як бачимо, жоден із попередніх дослідників не вивчав цілісно наш предмет – диференціацію функцій блогів українських журналістів, а також наш об'єкт: сайти українських інтернет-ЗМІ й не поділяв функції за рівнями та видами.

Методи дослідження: огляд і аналіз попередніх досліджень функцій блогів, функціональний аналіз матеріалів блогів журналістів, на сайтах яких вони розміщені у рубриках “Блоги” чи “Авторські блоги” для виявлення нових функцій, диференціація блогів журналістів на основі ознак функцій, аналіз матеріалів блогів журналістів за рівнями функцій, внесення пропозицій щодо подальших досліджень блогів журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ.

Виклад основного матеріалу. Зважаючи на внесок українських та зарубіжних учених в теоретичне осмислення функцій блогів, є недостатнім вивчення диференціації функцій блогів журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ, що зумовлює новизну предмету – нових функцій блогів журналістів та нового об'єкту дослідження: Інтернет-ЗМІ “Детектор медіа”, “День”, “Українська правда”.

Функції в блогах журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ розглядаємо як інтегровані результати завдань ЗМК, ЗМІ, що постійно розширюються для реалізації актуальних потреб соціуму.

Блоги українських журналістів як ЗМК здійснюють нову функцію: *переважання демократичних суспільних ідеалів, моральних цінностей*, що особливо актуально під час війни росії в Україні. Так Оксана Романюк у своєму блозі на сайті “Детектор медіа” 6.12.22 в матеріалі “Про російську імперскість, Венедіктова та премію за свободу слова”, який прочитали 1755 відвідувачів сайту, відмовляється від престижної німецької премії, тому що таку ж премію отримує російський журналіст Венедіктов, чим формує нову модель поведінки журналістів, їх проукраїнської патріотичної свідомості, прийняття рішень на основі пріоритетів моральних цінностей: порядності, чесності, відданості демократичним ідеалам, що аргументує журналістка, коли пише: “Але я не уявляю, як би могла фізично стати на одну сцену і розділити одну нагороду з Венедіктовим. З службовим лібералом Кремля, політтехнологом, який не раз просував кремлівську пропаганду, публічно називав Путіна своїм “єдиним начальником”, вихвалявся зв'язками з Лавровим, Песковим, іншими функціонерами”.

Особливістю діяльності журналіста-блогера на сайті інтернет-ЗМІ є впровадження *інноваційних функцій*, властивих українській демократичній журналістиці, що проявляються в ініціюванні позитивних змін, шляхом постановки гострих важливих проблем перед владою й громадськістю, чому конкретно сприяють *функція захисту демократичних свобод інтернет-ЗМІ, образно кажучи функції “сторожового пса демократії”* в боротьбі журналіста-блогера із суспільними вадами, контролю за політичною, виконавчою, законодавчою і судовою владою.

Як показало дослідження, блоги журналістів на сайтах Інтернет-ЗМІ виконують функції на макро, мезо та мікрорівнях. Ефективність впливу на аудиторію блогів журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ переважно залежить від виконання контентом функцій всіх рівнів.

Макрорівень функцій інтернет-ЗМІ та блогів українських журналістів існує на світовому, європейському, міжнародному рівні, наприклад у матеріалах про підтримку зброєю України демократичними країнами світу.

До макрорівня можна зарахувати соціальні функції блогів журналістів на сайтах Інтернет-ЗМІ українського загальнодержавного плану: *інформування, регулювання, інтегруючу, виховну, освітню, контролюючу*, а також соціально-психологічні функції: *соціального орієнтування, належності до групи*.

Мезорівень функцій авторських блогів журналістів діє на державному рівні України, що має забезпечувати соціально-інтеграційну єдність українського народу в боротьбі з російськими загарбниками. Мезорівень функцій також представляє *контролююча функція, контрпропагандистська функція* в блогах журналістів на сайтах Інтернет-ЗМІ, а також викриття російської пропаганди, матеріали щодо сприяння демократичному розвитку Української держави, захисту суспільних інтересів українців та відстоювання державної цілісності Української держави.

До мезорівня належать також функції блогів журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ щодо відстоювання незалежності нашої держави, її демократичного розвитку, української церкви, української історії, української культури, які пов'язані із формуванням установок та ціннісних орієнтирів українців на своє українське, без путінської росії.

Мікрорівень функцій авторських блогів журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ зорієнтований на соціальні групи, індивідів, представляє утилітарну, прикладну функції, щодо задоволення людей інформацією, необхідною для соціалізації в умовах війни, соціального орієнтування.

До мікрорівня функцій блогів можна зарахувати функції блогів журналістів, на сайтах Інтернет-ЗМІ, наприклад соціально-психологічні функції, соціального орієнтування, щоб засвоїти досвід і втілити його у власних цінностях, установках, а також функція аффіліції як споріднення чи відмежування від однієї чи кількох соціальних груп, функція контакту з людьми для зіставлення своїх поглядів із поглядами інших. І ще одна важлива функція самоутвердження, необхідна для розвитку громадянської відповідальності, почуття власної гідності.

Для відчуття захищеності журналісти-блогери використовують функцію аффіліції, що допомагає відчуті свою спільність із соціальною групою та відмежуватися від інших. Запорукою споріднення є погляди, переконання, ціннісні орієнтири. До прикладу уривок матеріалу “Про що не сказав Президент Зеленський у своєму посланні до Верховної Ради?” 13.12.22 із блогу на сайті газети “День” відомого українського кінознавця, кінокритика *Сергія Тримбача*, де автор аргументує перевагу українців як нації, яка творить культуру: “Українці виграють нині (і виграють!) тільки тому, що окрім зрадливої у своїй більшості політичної “елітки” була і є еліта справжня. Перша нині катається на лижах десь по Європах (про що сказав Зеленський у зверненні, і сказав правильно!), а друга творила і творить Культуру як таку – і в творах мистецьких, у наукових дослідженнях, у виробленні світоглядних концептів та їх поширенні, і у формуванні справді європейських ціннісних установок. Бо війна росії проти України – це війна цивілізацій і добре, що Захід це нарешті усвідомив”.

Функції журналіста-блогера на сайті редакції виражаються і конкретизуються через усвідомлення свого соціального призначення як журналіста і як блогера в часи війни. Цьому сприяє *функція соціальної ідентифікації* в авторських блогах журналістів інтернет-ЗМІ, що базується на потребі людей відчувати свою спільність із своїм народом, певними соціальними групами, зокрема захисниками України.

Проаналізувавши блоги українських журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ, виявили їх нові домінуючі функції у журналістських жанрах. Комунікативна функція переважає в жанрах інтерв'ю, репортаж, авторська колонка, коментар. Ругулятивна функція притаманна аналітичним оглядам, критичним статтям.

Ідеологічна функція переважає у відкритих листах, контрпропагандистських статтях, коментарях. До прикладу Заслужений журналіст України *Василь Ільницький* у своєму блозі на сайті газети “День” від 4.11.2022 р. у жанрі відкритого листа до друга Петера із Словаччини “Між хлібом і свободою” віддає перевагу не функції контрпропаганди, а *рефлексивній функції*, осмисленню ставлення його словацького товариша Петера до війни росії в Україні, який вірить російським пропагандистським наративам. Як приклад уривок із цього матеріалу: “Я не розумію тебе – адже у Бардієві москалі були у 1914, 1944, 1968 роках і демонстрували твоїм предкам, та й тобі, свою “цивілізацію”. Особисто ти забув кров “Празької весни” і терор часів “нормалізації”, коли розумних, чесних і порядних чехів і словаків репресували тільки за те, що вони були патріотами своєї країни і не бажали коритися диктату москви? Один з них – твій легендарний земляк з Курова всесвітньовідомий академік Микола Мушинка, який у той час з університетського професора в одну мить став пастухом телиць, а потім – кочегаром у Пряшеві. Зустрінься з ним, послухай його розповідь, може й у твоїй голові настане просвітлення”.

Блоги українських журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ поєднують кілька традиційних і нових функцій демократичної журналістики як складових свободи ЗМК: самовираження журналістом

своїєї позиції, свого ставлення (свобода оцінки в ЗМК), швидкого реагування, оцінки неправомірних дій представників влади, сприяють підвищенню правової обізнаності читачів блогу, розглядають правові аспекти реалізації та захисту прав громадян від неправомірних дій представників влади.

Важливі функції блогера-журналіста: відкритості блогу для широкої аудиторії, “сторожового пса демократії”, громадського контролю, формування громадянської позиції та можливості залучення до дискусій як пошуку істини, свого самозахисту використала журналістка *Ірина Федорів* на сайті блогу “Української правди” 10.01.2023 р. у матеріалі “Виклик в поліцію: нардеп Горобець і Карплюк намагаються впливати на мої блоги?”. Цитую: “Проти Нового року до мене звернулися правоохоронці і запросили до відділку поліції. Виявилося, що на мене написала скаргу ГО “Захисники Бучанського району”. Дуже їх непокоїть публікація “Як “Слуги народу” знецінюють фронтовиків: нагороди для своїх депутатів-тиловики”, що вийшла на сайті ГО “Рух ЧЕСНО” та на Цензор.НЕТ у розділі блоги, що означає нерעדакційний, а авторський виклад матеріалу”. І ще одна цитата: “Я категорично проти того, щоб військових використовували як фотозону для народних депутатів чи депутатів місцевих рад. І як платник податків і громадянка України категорично не схвалюю створення невійськових нагород за оборону громади, які вручають депутати депутатам. Це знецінює реальні нагороди на фронті і реальний героїзм тих громадян, які взяли в руки зброю. І таке знецінення і демотивація реальних подвигів військових тільки грає на руку ворогу”.

Як бачимо, цитований уривок відображає нову рефлексивну функцію блогу журналістки як роздум про свою і чужу свідомість, поведінку, знання, вчинки і майбутні дії. Рефлексивна функція в цитованому матеріалі як винесення на загал того, про що представники влади, про яких йдеться, воліли б промовчати. Однак журналістка піднімає в своєму блозі на сайті відомої газети важливі проблеми, коли місцеві представники влади нехтують правдою, мораллю, безпекою школярів, українських військових, заради власного уславлення на фото поряд із військовими та нагородою за вчинки, яких не могло бути.

Блогер-журналістка *Ірина Федорів*, аргументовано виражаючи ставлення до самонагородження представників місцевої влади, водночас виконує функцію “сторожового пса”, місцевої громади, допомагає читачам блогу усвідомити наслідки впливу таких медалей, як нівелювання заслужених військових нагород. Згаданий матеріал *Ірини Федорів* сприяє розширенню кола своїх прихильників, збільшенню аудиторії блога на сайті інтернет-ЗМІ за рахунок функції критики, що добре продумана, аргументована й переконлива.

Функція *критики* має бути підкріплена конкретними фактами як аргументами, а не емоціями як в критичній замітці Т. Ратушного “Всіх обурює позбавлення акредитації за репортажі з Херсона”: “Це обурення безумовно справедливе. Але ми за крок до того, щоб загубити дещо”, що побачили 7659 читачів з сайту інтернет-ЗМІ “Детектор медіа”. У ньому автор висловлює своє невдоволення тим, як не допустили у звільнений Херсон, куди приїхав президент В. Зеленський, журналістів відомих зарубіжних мас-медій CNN і SkyNews та українських журналістів.

В критичній замітці йдеться про неотримання акредитації, як про крок до втрати демократичної цінності – свободи доступу до інформації, складової свободи ЗМІ.

Звісно, сотні українських і зарубіжних журналістів хотіли б отримати акредитацію в Херсон – перше обласне місто, звільнене ЗСУ, куди приїхав Президент України Володимир Зеленський. Однак варто врахувати, що Херсон біля межі зіткнення воюючих сторін, ще не всюди у місті розміновано, тому на такі заходи *акредитація обмежена через безпеку Глави держави і самих журналістів*. Та українські журналісти готові на подвиг, пожертвувати своїм життям, за будь-яких обставин виконати редакційне завдання. Варто було осмислити українські державні пріоритети у цьому публічному заході: пріоритету безпеки Президента України, безпеки самих журналістів й обмеження кількості акредитованих.

Висновки. На основі проведеного аналізу блогів журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ можна зробити такі висновки: виявлені нові демократичні функції блогів журналістів макро-, мезо- та мікрорівня, що доповнюють, розширюють традиційні функції ЗМК, їх формування відбувається в про-

цесі створення журналістського матеріалу, становлення та розвитку блогів журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ, що можливо лише в демократичній державі.

Журналісти-блогери виконують комплекс традиційних і нових функцій мас-медій, розкриваючи їх в актуальних темах, проблемах сьогодення, ефективно поєднують, взаємодоповнюють відомі й нові функції блогів журналістів на сайтах Інтернет-ЗМІ.

Аналіз функцій блогів журналістів на сайтах Інтернет-ЗМІ показав їх як інструменти не громадянської як блоги читачів, а професійної журналістики, що ефективно, продумано впливають на аудиторію за рахунок доречного використання традиційних і нових функцій блогів журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ.

Виявлені різні рівні нових видів функцій у блогах журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ позитивно впливають на висвітлення, аналіз, осмислення, збільшення читачів, підписників, зростання числа коментарів читачів матеріалів журналістів та сприяють просуванню блогів і сайтів Інтернет-ЗМІ завдяки якісному й впливовому контенту професійних журналістів на сайтах інтернет-ЗМІ, що викликає очікувану реакцію та емоційну розрядку від журналістського контенту.

Пропозиції щодо подальших досліджень. Важливо дослідити нові функції блогів журналістів у соціальних мережах як незалежних від редакцій платформ.

Для поглиблення вивчення функцій блогів журналістів об'єктом нового дослідження можуть також стати функції журналістів-блогерів інших українських інтернет-ЗМІ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Біловус Л., Яблонська Н., Гомотюк О. Блог як мовленнєвий жанр – еволюція епістолярного жанру // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер. “Соціальні комунікації”. 2021. № 17. URL : // <https://periodicals.karazin.ua/sc/article/view/17956>.
2. Досенко А. К. Блоги і традиційні медіа: аналіз співіснування // Образ. 2018. Вип. 1 (27). С. 111–118.
3. Досенко А. К. Блогосфера як автокомунікативна технологія / А. К. Досенко // Наукові записки Інституту журналістики. 2014. Т. 57. С. 226–229.
4. Кузнецова О. Д. Засоби масової комунікації : посібник. вид. 2-е. Львів : ПАІС, 2005. 200 с.
5. Кузнецова О. Д. Ідентичність блога і ЗМІ // Теле- та радіожурналістика. 2013. Вип. 12. С. 117–123.
6. Михайлова О. Блогосфера як інструмент соціальнокультурних трансформацій в сучасній Україні // Наукові записки ІПіЕНД імені Кураса НАН України. 2014. Вип. 4/5 (72/73). С.130–141.
7. Мудра І. Класифікація журналістських блогів // Вісник НУ “Львівська політехніка” Сер. “Журналістика”. 2017. С. 76–80.
8. Навальна М. Блоги як нові засоби в сучасній комунікації // Соціум. Документ. Комунікація. 2021. № 1 (12). С. 238–254. URL : // <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2021-12-238-254>.
9. Недбай В. В. Блог як феномен політичної комунікації // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія “Питання політології”. 2015. № 14(839). С. 156–162.
10. Панасенко А. Р. Блог як різновид масової журналістики в умовах інформаційного суспільства // International Journal of Innovative Technologies in Social Science. No. 1(22). URL : <https://media.neliti.com/media/publications/320985B2-475eeb20.pdf>.
11. Погребняк І. Блогінг як форма сучасного мережевого художньо-публіцистичного жанру // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Сер. Філологія. Соціальні комунікації. Т. 31 (70). № 3. Ч. 3. 2020. С. 229–233.
12. Стеблина Н. О. То чи є блог жанром? До питання про функціональність мережевих текстів (на матеріалі політичних блогів “Української правди”) // Проблеми сучасного літературознавства. 2016. № 22. С. 54–65.
13. Тонкіх І. Ю. Функції блогів на сайтах українських інтернет-ЗМІ // Діалог. 2012. Вип. 15. С. 341–350.
14. Han K. Bloggers Are Journalists Who Play by Different Rules / K. Han // Freedom of Press. 2013. April 11th. URL : // blog.freedomfromthepress.info/2013/04/11/bloggers-are-journalists-who-play-by-different-rules/.
15. Kenix L. J. Blogs as Alternative / L. J. Kenix // Journal of Computer-Mediated Communication. 2009. Vol. 14. P. 790–822.

REFERENCES

1. Bilovus L., Yablonska N., Homotyuk O. (2021). Bloh yak movlennyevyy zhanr – evolyutsiya epistolyarnoho zhanru [The blog as a speech genre – the evolution of the epistolary genre]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. N. Karazina. Ser. "Sotsialni komunikatsiyi"*, No. 17. URL : <https://periodicals.karazin.ua/sc/article/view/17956>.
2. Dosenko A. K. (2018). Blohy i tradytsiyni media: analiz spivisnuvannya [Blogs and traditional media: an analysis of coexistence]. *Obraz*, Vyp. 1 (27), S. 111–118.
3. Dosenko A. K. (2014). Blohosfera yak avtokomunikativna tekhnolohiya [The blogosphere as an auto-communicative technology]. *Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky*, T. 57, S. 226–229.
4. Kuznetsova O. D. (2005). Zasoby masovoyi komunikatsiyi. Posibnyk [Means of mass communication : manual]. Vyd. 2-e. Lviv : PAIS. 200 s.
5. Kuznetsova O. D. (2013). Identychnist bloha i ZMI [The identity of the blog and mass media]. *Tele- ta radiozhurnalistyka*, Vyp. 12, S. 117–123.
6. Mykhaylova O. (2014). Blohosfera yak instrument sotsialnokulturnykh transformatsiy v suchasniy Ukraini [The blogosphere as a tool of social and cultural transformations in modern Ukraine]. *Naukovi zapysky IPIEND imeni Kurasa NAN Ukrainy*, Vyp. 4/5 (72/73), S. 130–141.
7. Mudra I. (2017). Klasyfikatsiya zhurnalistykykh blohiv [Classification of journalistic blogs]. *Visnyk NU "Lvivska politekhnika" Ser. "Zhurnalistyka"*, S. 76–80.
8. Navalna M. (2021). Blohy yak novi zasoby v suchasniy komunikatsiyi [Blogs as new tools in modern communication]. *Sotsium. Dokument. Komunikatsiya*, No. 1 (12), S. 238–254. URL : <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2021-12-238-254>.
9. Nedbay V. V. (2015). Bloh yak fenomen politychnoyi komunikatsiyi [A blog as a phenomenon of political communication]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu im. V. N. Karazina. Seriya "Pytannya politolohiyi"*, № 14 (839), S. 156–162.
10. Panasenko A. R. Bloh yak riznovyd masovoyi zhurnalistyky v umovakh informatsiynoho suspilstva [Blog as a kind of mass journalism in conditions of the information society]. *International Journal of Innovative Technologies in Social Science*, No. 1(22). URL : <https://media.neliti.com/media/publications/320985B2-475eeb20.pdf>.
11. Pohrebnyak I. (2020). Blohinh yak forma suchasnoho merezhevoho khudozhno-publitsystychoho zhanru [Blogging as a form of modern networking artistic and journalistic genre]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Ver-nadskoho. Ser. Filolohiya. Sotsialni komunikatsiyi*, T. 31 (70), No. 3, CH. 3, S. 229–233.
12. Steblyna N. O. (2016). To chy ye bloh zhanrom? Do pytannya pro funktsionalnist merezhevykh tekstiv (na materiali politychnykh blohiv "Ukrayinskoyi pravdy") [So is a blog a genre? To the question about functionality network texts (on the material of political blogs "Ukrayinskoyi pravdy"). *Problemy suchasnoho literaturoznavstva*, No. 22, S. 54–65.
13. Tonkikh I. Y. (2012). Funktsiyi blohiv na saytakh ukrayinskykh internet-ZMI [Functions of blogs on Ukrainian internet media sites]. *Dialoh*, Vyp. 15, S. 341–350.
14. Han K. (2013). Bloggers Are Journalists Who Play By Different Rules. Freedom of Press. April 11th. URL : blog.freedomfromthepress.info/2013/04/11/bloggers-are-journalists-who-play-by-different-rules/.
15. Kenix L. J. (2009). Blogs as Alternative. *Journal of Computer-Mediated Communication*, Vol. 14, P. 790–822.

Olena Kuznetsova

DIFFERENTIATION OF NEW FUNCTIONS OF BLOGS OF UKRAINIAN JOURNALISTS ON INTERNET MEDIA SITES

The article differentiates the functions of blogs of Ukrainian journalists on Internet media sites into new and traditional ones based on the impact on the audience. The articles of previous researchers about the functions of blogs as mass communication means and online media were reviewed and analyzed. It has been discovered that the content of blogs on the Internet media website combines the functions of mass communication mean, which is a journalist's blog, and at the same time performs the functions of mass media, which is its content.

The system of levels: macro-level, meso-level, micro-level of functions of blogs of Ukrainian journalists in the headings "Blogs", "Author's blogs" on the websites of Ukrainian online media "Detector Media", "Ukrainian Pravda", "Day" has been revealed.

Based on the analysis of the influence of the functions of blogs of Ukrainian journalists on Internet media sites, their general social, general psychological, and socio-psychological functions are highlighted, the combination of new functions of journalists' blogs on Internet media sites and traditional general social functions of mass media has been revealed: informative, communicative, regulatory, integrating, enlightening, educational, ideological, controlling, self-development, socialization, which contribute to cohesion and maintenance of social ties.

The simultaneous application of new functions of blogs of Ukrainian journalists and general psychological functions of the mass media was revealed: utilitarian, emotional release, relaxation, soothing, relieving emotional tension.

Socio-psychological functions are also discovered: social orientation, affiliation as belonging to a group, contact with another person and self-affirmation, which are combined with new functions.

The dominance of new functions in the journalistic genres of journalists' blogs on the sites of the Internet media under study has been determined: a change in the worldview, self-presentation, self-expression, self-positioning of the authors of Internet-media journalists' blogs, which expand the circle of their readers.

Key words: new functions, blogs of Ukrainian journalists, macro-level, meso-level, micro-level of functions of journalists' blogs, traditional general-social, general-psychological and social-psychological functions, Internet media sites.